

Dosarul nr. 3ra-30/23
2-21034127-01-3ra-12012023

Prima instanță: Judecătoria Chișinău sediul Rîșcani (jud. O. Melniciuc)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. G. Mîra, G. Dașchevici, A. Bostan)

ÎNCHEIERE

22 februarie 2023

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Nicolae Craiu
Aliona Miron

examinând admisibilitatea recursului depus de Ina Chitic, reprezentată de avocatul Eugeniu Glușenco

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată a Inei Chitic împotriva Serviciului de Informații și Securitate cu privire la anularea actului administrativ individual defavorabil, obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil, repararea prejudiciului material și prejudiciului moral, și încasarea cheltuielilor de judecată

împotriva încheierii din 21 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins ca fiind neîntemeiat demersul înaintat de Ina Chitic, reprezentată de avocatul Eugeniu Glușenco cu privire la dispunerea efectuării expertizei medico-legale în comisie, înaintat în cadrul examinării în ordine de apel a acțiunii în contencios administrativ depusă de Ina Chitic și

împotriva deciziei din 27 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul depus de Ina Chitic și menținută hotărârea din 26 noiembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani, prin care acțiunea a fost respinsă

constată:

La 5 martie 2021, Ina Chitic a depus cerere de chemare în judecată împotriva Serviciului de Informații și Securitate cu privire la anularea actului administrativ individual defavorabil, obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil, repararea prejudiciului material și prejudiciului moral, și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a invocat că a activat în cadrul Serviciului de Informații și Securitate timp de 10 ani, 2 luni și 25 de zile, începând cu 13 august 2010 până la 6 noiembrie 2020.

A menționat că ultima funcție a sa a fost de asistent medical superior staționar, în cadrul Direcției medicale a Serviciului de Informații și Securitate, în care a fost numită prin ordinul directorului emis în baza contractului de îndeplinire a serviciului

special din 19 octombrie 2015, încheiat pentru o perioadă de 5 ani, până la 19 octombrie 2020.

A remarcat că, pe parcursul activității a îndeplinit conștiincios obligațiile de serviciu, nu a avut sancțiuni disciplinare.

A comunicat că în anul 2019, a fost diagnosticată cu maladii suficient de grave, fiind internată în mod de urgență la spital.

A afirmat că, ulterior, Consiliul Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă pe lângă Ministerul sănătății, muncii și protecției sociale a încadrat-o XXXXX pentru perioada 5 iunie 2020 – 1 iulie 2021, fapt confirmat prin certificatul de încadrare XXXXX nr. C803526903280.

A evidențiat că, simțind imposibilitatea fizică de a activa în continuare în funcția deținută, la 14 iulie 2020, a întocmit un raport prin care a solicitat eliberarea din funcția deținută, neindicând temeiul, însă motivul real a fost boala.

Ulterior, fiind îndrumată de unii conducători, colegi, personal medical, la 4 august 2020, a întocmit raport suplimentar prin care a concretizat temeiul eliberării din funcție, și anume, motiv de boală, însă ordinul de eliberare a ei nu a fost emis, fiindu-i sugerat să depună raport privind eliberarea din motive nelegate de starea sănătății.

Mai târziu, contrar tuturor diagnozelor stabilite și contrar XXXXX în care a fost încadrată, Comisia medicală a Direcției medicale a Serviciului de Informații și Securitate a recunoscut-o aptă în serviciul special, fapt confirmat prin adeverința nr. 117 din 22 octombrie 2020.

A accentuat că urmare a presiunilor și acțiunilor tendențioase ale angajatorului, în lipsa altei soluții, din motivul lipsei forțelor fizice pentru activitatea în continuare în funcția deținută, a fost forțată să depună la 26 octombrie 2020, raport prin care să indice drept motiv de eliberare expirarea contractului de muncă.

Totodată, prin același raport, a solicitat să fie numită în altă funcție, de asistent medical de post.

La 2 noiembrie 2020, a fost emis ordinul nr. 2056-ps, prin care a fost eliberată din serviciul special prin contract în legătură cu expirarea contractului de îndeplinire a serviciului (art. 36 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 170 din 19 iulie 2007 privind statutul ofițerului de informații și securitate). Totodată, în conformitate cu prevederile art. 54 alin. (3) din Legea nr. 170 din 19 iulie 2007 privind statutul ofițerului de informații și securitate, i-au fost acordate salarii lunare. De asemenea, i-a fost acordat timp pentru predarea gestiunii și funcției - cinci zile lucrătoare, cu radierea acesteia din tabelul nominal al efectivului de pe data de 6 noiembrie 2020. Deci, real, a fost eliberată din 6 noiembrie 2020.

A considerat că ordinul menționat este ilegal, neîntemeiat și pasibil de a fi anulat cu emiterea ordinului de eliberare din motive de sănătate.

Astfel, a subliniat că nu putea fi legal eliberată din funcție în legătură cu expirarea contractului de îndeplinire a serviciului, după cum este menționat în ordin, întrucât termenul acestui contract a expirat încă la 19 octombrie 2020, în timp ce dânsa a fost eliberată începând cu data de 6 noiembrie 2020, adică cu o depășire de 18 zile a termenului contractului.

A reținut că în pct. 5 din contractul de îndeplinire a serviciului special este stipulat expres că prezentul contract intră în vigoare din 19 octombrie 2015, fiind valabil până la 19 octombrie 2020.

Iar, în pct. 6 din contract, este menționat fără echivoc că dacă, la expirarea contractului, ofițerul nu a fost eliberat din serviciu, contractul se consideră încheiat de drept pentru o nouă durată de 5 ani.

Având în vedere că în ziua expirării termenului contractului dânsa nu a fost eliberată din serviciu, contractul a fost prelungit pe 5 ani, adică până la 19 octombrie 2025.

Respectiv, ordinul de eliberare începând cu data de 6 noiembrie 2020 din motivul expirării contractului la 19 octombrie 2025, este mai puțin logic și mai mult ilegal.

La fel, conform art. 12 alin. (4) din Legea privind statutul ofițerului de informații și securitate nr. 170 din 19 iulie 2007, dacă la expirarea contractului, ofițerul nu a fost eliberat din serviciu, contractul se consideră încheiat de drept pentru o nouă durată de 5 ani.

A menționat că, pe lângă nulitatea în fond a ordinului, acesta contravine și prevederilor de formă, în acest ordin nefiind indicată informația cu privire la exercitarea căilor de atac, și anume, cum, unde și în cât timp poate fi contestat acest ordin.

Din aceste considerente, ordinul ar urma să fie anulat, iar dânsa restabilită în funcția deținută anterior.

Având în vedere că, în realitate, nu este aptă din punct de vedere medical să exercite funcția din care a fost eliberată, a considerat că nu urmează a fi restabilită, ci se impune modificarea temeiului eliberării din funcție, și anume, prin înlocuirea art. 36 alin. (1) lit. a) cu art. 36 alin. (1) lit. c) din Legea privind statutul ofițerului de informații și securitate.

Reieșind din faptul că angajatorul eronat a aplicat norma materială de eliberare a ei din serviciu și în baza acelei norme eronate, i-a acordat o indemnizație unică de 3 salarii lunare, iar de jure, urma a fi eliberată în baza normei care îi acordă dreptul la o indemnizație în mărime de 10 salarii lunare, ținând cont de faptul că a activat peste 10 ani în serviciu 13 august 2010 - 6 noiembrie 2020, angajatorul urmează să-i compenseze diferența de 7 salarii lunare.

De asemenea, a afirmat că urmează a-i fi reparat și prejudiciul moral urmare a acțiunilor ilegale și imorale ale pârâtului.

Astfel, folosindu-se cu rea-credință de poziția sa dominantă, pârâtul a determinat o persoană relativ grav bolnavă, cu XXXXX să presteze o muncă forțată timp de 4 luni (din momentul depunerii primului raport de eliberare și până la emiterea ordinului contestat).

A remarcat că în toată această perioadă s-a aflat sub presiunea angajatorului, iar în consecință nu a mai rezistat să activeze în serviciu, având în vedere boala de care suferea, fiind nevoită să depună raportul mult dorit de angajator.

Alt aspect al suferințelor psihice constă în însăși nedreptățirea ei. În pofida faptului că în realitate suferea de o maladie gravă, a fost încadrată XXXXX, angajatorul a refuzat să o recunoască ca fiind inaptă de muncă și a determinat

comisia medicală să concluzioneze că dânsa ar fi aptă de muncă, în rezultat, nu i-au fost achitate nici drepturile salariale, care i se cuveneau în temeiul legii.

Suferințele ei au fost amplificate și prin felul vinovăției pârâtului, și anume, acționarea cu intenție directă.

Și-a întemeiat pretențiile în temeiul dispozițiilor art. 44 alin. (1) din Constituția Republicii Moldova, art. 189, 191, 196, 211, 212, 224 Cod administrativ art. 6 alin. (3), 7 alin. (1), 90 Codul muncii, art. 2006 alin. (1)-(2) Cod civil.

A solicitat anularea ordinului Serviciului de Informații și Securitate nr. 2056-ps din 2 noiembrie 2020, încasarea de la Serviciul de Informații și Securitate în beneficiul său a despăgubirii pentru absența forțată de la serviciu în perioada 7 noiembrie 2020 până la data pronunțării hotărârii judecătorești, obligarea Serviciului de Informații și Securitate de a o elibera din serviciul special prin contract în condițiile art. 36 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 170 din 19 iulie 2007 privind statutul ofițerului de informații și securitate (clasare de către comisia medicală ca fiind inaptă pentru serviciu în funcția de ofițer de informații), încasarea de la Serviciul de Informații și Securitate a indemnizației unice pentru vechimea în serviciu în mărime de 7 salarii lunare, repararea prejudiciului moral în sumă de 10 salarii lunare și încasarea cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 7 000 de lei.

Prin hotărârea din 26 noiembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani, a fost respinsă cererea de chemare în judecată în ordinea contenciosului administrativ depusă de Ina Chitic, ca neîntemeiată.

La 30 noiembrie 2021, cu respectarea termenului prevăzut la art. 232 alin. (1) Cod administrativ, Ina Chitic, reprezentată de avocatul Eugeniu Glușcenco a depus apel nemotivat împotriva hotărârii primei instanțe, iar la 14 februarie 2022, cu respectarea termenului prevăzut la art. 232 alin. (2) Cod administrativ, a fost prezentată motivarea apelului.

La 2 iunie 2022, Ina Chitic, reprezentată de avocatul Eugeniu Glușcenco a depus la Curtea de Apel Chișinău cerere privind dispunerea efectuării expertizei.

Prin încheierea din 21 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins ca fiind neîntemeiat demersul înaintat de Ina Chitic, reprezentată de avocatul Eugeniu Glușcenco cu privire la dispunerea efectuării expertizei medico-legale în comisie, înaintat în cadrul examinării în ordine de apel a acțiunii în contencios administrativ depusă de Ina Chitic.

Prin decizia din 27 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul depus de Ina Chitic și menținută hotărârea din 26 noiembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani.

În consolidarea soluției adoptate, instanțele de judecată ierarhic inferioare au constatat că potrivit raportului din 14 iulie 2020, Ina Chitic, asistent medical superior staționar, plutonier adjunct al Serviciului de Informații și Securitate, a solicitat eliberarea din serviciul special din funcția de asistent medical superior staționar, iar prin raportul din 4 august 2020, Ina Chitic a solicitat retragerea raportului de eliberare din proprie inițiativă, cu solicitarea de a fi eliberată din funcția de ofițer de informații pe motiv de boală.

Respectiv, Ina Chitic, asistent medical superior staționar, plutonier adjunct al Serviciului de Informații și Securitate, cu 2 luni până la expirarea contractului de îndeplinire a serviciului, nu a informat în scris Serviciul de Informații și Securitate

despre posibilitatea încheierii unui contract succesiv, fapt expres prevăzut în art. 12 alin. (4) din Legea nr. 170 din 19 iulie 2007 privind statutul ofițerului de informații și securitate, însă a depus raportul din 14 iulie 2020, solicitând eliberarea din serviciul special din funcția de asistent medical superior staționar, astfel comunicând angajatorului despre intenția de a nu încheia un contract succesiv de continuare a serviciului.

La fel, prima instanță și instanța de apel au stabilit că prin raportul din 4 august 2020, Ina Chitic a solicitat retragerea raportului de eliberare din proprie inițiativă, înaintând solicitarea de a fi eliberată din funcția de ofițer de informații pe motiv de boală.

La caz, instanțele de judecată au remarcat că art. 36 din Legea nr. 170 din 19 iulie 2007 privind statutul ofițerului de informații și securitate nu prevede în calitate de temei pentru eliberarea din serviciu a ofițerului de informații, motiv de boală, după cum a indicat Ina Chitic în raportul din 4 august 2020, însă prevede ca temei de eliberare din serviciu clasarea de către comisia medicală ca fiind inapt pentru serviciu în funcția de ofițer de informații.

Instanțele de judecată ierarhic inferioare au menționat că, în scopul verificării circumstanței invocate de Ina Chitic în raportul din 4 august 2020, potrivit procesului-verbal nr. 13 din 22 octombrie 2020 al ședinței Comisiei de expertiză medicală a DM al SIS, a fost efectuat examenul medical al Inei Chitic, ofițer SIS, care a hotărât că totalitatea maladiilor enumerate nu condiționează limitarea gradului de aptitudine către serviciul special, iar Ina Chitic este aptă pentru serviciul special conform paragrafelor 25, 55 c, 86 a, coloana IV din ordinul nr. 83 din 29 decembrie 2000 al directorului Serviciului de Informații și Securitate.

Iar potrivit actului nr. 117 din 22 octombrie 2020 al examenului medical, eliberat de Consiliul Medico Militar Central al SIS, Ina Chitic a fost recunoscută aptă în serviciul special, fapt confirmat și prin adeverința Comisiei medicale a Direcției medicale a Serviciului de Informații și Securitate nr. 117 din 22 octombrie 2020.

Drept urmare, în lipsa temeiului de eliberare din serviciu, invocat de Ina Chitic în raportul din 4 august 2020 și în situația lipsei acordului privind continuarea relațiilor contractuale de serviciu, în conformitate cu prevederile art. 36 din Legea nr. 170 din 19 iulie 2007 privind statutul ofițerului de informații și securitate, Serviciul de Informații și Securitate urma să decidă eliberarea Inei Chitic din serviciu ca urmare a expirării contractului de îndeplinire a serviciului, la cererea ei.

Mai mult, la 26 octombrie 2020, Ina Chitic, asistent medical superior staționar, plutonier adjunct al SIS, a înaintat raport directorului Serviciului de Informații și Securitate, comunicând că, în legătură cu expirarea contractului în serviciul special refuză să încheie un nou contract, însă solicită să fie reangajată în funcție de asistent medical de post secția chirurgie 1.0 normă, care a deținut-o anterior.

Astfel, instanțele de judecată ierarhic inferioare au conchis asupra legalității ordinului Serviciului de Informații și Securitate nr. 2056-ps din 2 noiembrie 2020, prin care Ina Chitic a fost eliberată din serviciul special prin contract în condițiile art. 36 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 170 din 19 iulie 2007 privind statutul ofițerului

de informații și securitate, fiind trecută în rezerva Serviciului de Informații și Securitate, cu acordarea indemnizației de 3 salarii lunare.

Or, în circumstanțele enunțate angajatorul nu era în drept să adopte o altă soluție legală, nefiind posibilă nici continuarea serviciului special prin contract, în lipsa acordului angajatului, nici eliberarea din funcție din considerentul clasării de către comisia medicală ca fiind inapt pentru serviciu în funcția de ofițer de informații, în situația în care Comisia de expertiză medicală a DM al SIS, potrivit procesului-verbal nr. 13 din 22 octombrie 2020, a hotărât că totalitatea maladiilor enumerate nu condiționează limitarea gradului de aptitudine către serviciul special, iar Ina Chitic este aptă pentru serviciul special conform paragrafelor 25, 55 c, 86 a, coloana IV din ordinul nr. 83 din 29 decembrie 2000 al directorului Serviciului de Informații și Securitate.

Totodată, nu pot fi reținute ca fiind întemeiate alegațiile Inei Chitic precum că nu era aptă pentru serviciu în funcția de ofițer de informații, fapt confirmat prin certificatul de încadrare XXXXX seria/nr. C803527000952 eliberat de Consiliul Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă, în baza raportului nr. 2089 din 28 iunie 2021, prin care a fost încadrată XXXXX, în ședința de judecată solicitând dispunerea efectuării expertizei judiciare medico-legale în comisie, cu încredințarea expertizei Centrului de Medicină Legală.

Și asta deoarece, potrivit art. 36 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 170 din 19 iulie 2007 privind statutul ofițerului de informații și securitate, eliberarea din serviciu a ofițerului de informații se efectuează în caz de clasare de către comisia medicală ca fiind inapt pentru serviciu în funcția de ofițer de informații, iar Ina Chitic, acceptând statutul de ofițer de informații, urma a-i fi verificată starea sănătății doar de către Comisia medicală, în conformitate cu Regulamentul cu privire la expertiza medicală în Serviciul de Informații și Securitate al Republicii Moldova, aprobat prin ordinul directorului Serviciului de Informații și Securitate nr. 83 din 29 decembrie 2000.

De asemenea, cu referire la prevederile art. 36 alin. (2) din Legea nr. 170 din 19 iulie 2007 privind statutul ofițerului de informații și securitate, instanțele de judecată au evidențiat că temeiul de eliberare a apărut la 19 octombrie 2020, dată când a expirat contractul, iar Ina Chitic a fost eliberată începând cu data de 6 noiembrie 2020, în interiorul termenului de 30 de zile stabilit de legislație, respectiv toate acțiunile întreprinse de reprezentanții Serviciului de Informații și Securitate în privința Inei Chitic, se încadrează în termenii legali.

În contextul constatării legalității ordinului nr. 2056-ps din 2 noiembrie 2020, instanțele de judecată ierarhic inferioare au respins pretențiile subsecvente ale reclamantei/apelantei privind obligarea Serviciului de Informații și Securitate de a o elibera din serviciul special prin contract în condițiile art. 36 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 170 din 19 iulie 2007 (clasare de către comisia medicală ca fiind inaptă pentru serviciu în funcția de ofițer de informații), încasarea despăgubirii pentru absența forțată de la serviciu în perioada 7 noiembrie 2020 până la pronunțarea hotărârii judecătorești, încasarea indemnizației unice pentru vechimea în serviciu în mărime de 7 salarii lunare, repararea prejudiciului moral cauzat în mărime de 10 salarii lunare.

Totodată, prin prisma art. 94 și 96 CPC, având în vedere faptul că pretențiile Inei Chitic au fost respinse ca fiind neîntemeiate, prima instanță și instanța de apel

au conchis că se exclude dreptul acesteia de a pretinde compensarea cheltuielilor de judecată suportate de aceasta, motiv pentru care urmează a fi respinsă și cerința respectivă.

La 5 octombrie 2022, Ina Chitic, reprezentată de avocatul Eugeniu Glușenco a depus recurs nemotivat împotriva deciziei din 27 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și restituirea cauzei în instanța de apel pentru rejudecare ori casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi decizii de admitere integrală a acțiunii.

La 3 ianuarie 2023, Ina Chitic, reprezentată de avocatul Eugeniu Glușenco a prezentat motivarea recursului împotriva deciziei din 27 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii din 21 iunie 2022 a instanței de apel și a deciziei instanței de apel și restituirea cauzei în instanța de apel pentru rejudecare ori casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi decizii de admitere integrală a acțiunii.

În susținerea recursului a invocat dezacordul cu actele judecătorești recurate, considerându-le arbitrare, absolut ilegale, neîntemeiate și pasibile de a fi anulate cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii sau trimitere a cauzei la rejudecare în instanța de apel.

A menționat că, la momentul eliberării din serviciu în legătură cu expirarea contractului (6 noiembrie 2020), dânsa avea încheiat contract până la 19 octombrie 2025.

Având în vedere prevederile pct. 5 și 6 din contractul de îndeplinire a serviciului special, a remarcat că la 19 octombrie 2020 (data expirării contractului), dânsa nu a fost eliberată din serviciu.

Astfel, la expirarea acestei zile, de drept, a fost încheiat un nou contract, până la 19 octombrie 2025.

A accentuat că prelungirea de drept a contractului, după cum este stabilit în pct. 6 din contractul de îndeplinire a serviciului special, nu necesită încheierea unui nou act sau emiterea în acest sens a unui ordin, or, asta reiese atât din esența instituției încheierii sau prelungirii de drept, cât și din clauzele contractuale care reglementează raportul juridic concret și nu stabilește necesitatea încheierii sau emiterii căruiva act suplimentar în acest sens.

Respectiv, la data eliberării din serviciu în legătură cu expirarea contractului de îndeplinire a serviciului (6 noiembrie 2020), de facto, expira-se doar 18 zile din termenul de 5 ani pentru care a fost încheiat contractul, urmând ca acesta să expire abia la 19 octombrie 2025.

Așadar, temeiul juridic care a stat la baza emiterii actului administrativ individual defavorabil lipsește. Or, contractul de îndeplinire a serviciului special încheiat între părți era valabil până la 19 octombrie 2025.

A afirmat că pentru aplicabilitatea prevederilor art. 36 alin. (1) lit. a) din Legea privind statutul ofițerului de informații și securitate nr. 170 din 19 iulie 2007, urma a fi emis un ordin în acest sens, în perioada de valabilitate a contractului. Iar în lipsa unui asemenea ordin, raportul juridic este guvernat de pct. 6 din contract. La caz, un asemenea ordin lipsește.

Prin urmare, ordinul Serviciului de Informații și Securitate nr. 2056-ps din 2 noiembrie 2020, este lipsit de temei juridic.

Atât instanța de fond, cât și instanța de apel au preluat argumentul intimatului cu privire la aplicabilitatea unei norme generale față de norma specială care reglementează raportul juridic litigios dedus judecării. Fiind făcută trimitere la art. 36 alin. (2) din Legea nr. 170 din 19 iulie 2007, potrivit căruia eliberarea din serviciu se efectuează prin ordin al directorului Serviciului, care se emite în termen de până la o lună din data apariției temeiului de eliberare.

A accentuat că această normă este una generală în raport cu norma care reglementează încheierea de drept a contractului pentru o nouă durată de 5 ani.

Instanțele de judecată ierarhic inferioare nu au făcut o analiză juridică argumentată a acestor două norme care intră în coliziune, ignorând argumentele ei și încălcându-i dreptul la un proces echitabil.

A indicat că norma ce prevede emiterea ordinului de eliberare timp de o lună din data apariției temeiului de eliberare, este una ce se referă în general la emiterea ordinului în baza oricărui temei prevăzut la art. 36 alin. (1) din Legea privind statutul ofițerului de informații și securitate nr. 170 din 19 iulie 2007, în total 22 de temeiuri.

Dar procedura aplicabilă în cazul expirării contractului este reglementată separat în art. 12 din lege, intitulat „Contractul de îndeplinire a serviciului”.

Așadar, conform alin. (4) din acest articol, cu 2 luni până la expirarea contractului de îndeplinire a serviciului, ofițerul este informat în scris despre posibilitatea încheierii unui contract succesiv; ofițerul de informații are obligația să comunice în scris despre intenția sa de a încheia sau nu un contract succesiv; dacă la expirarea contractului, ofițerul nu a fost eliberat din serviciu, contractul se consideră încheiat de drept pentru o nouă durată de 5 ani.

Respectiv, în caz de concurență a normelor prevăzute la art. 36 și la art. 12 din legea menționată, urmează a fi aplicate normele speciale din art. 12 ce stabilesc expres efectele anume a expirării contractului de îndeplinire a serviciului.

A considerat că doar această interpretare este unica corectă, or, termenul de o lună este prevăzut pentru situațiile în care temeiul de eliberare apare instantaneu (pe neașteptate, peste noapte). În acest caz, evident că angajatorul va avea nevoie de un anumit termen pentru îndeplinirea procedurilor organizatorice. În cazul expirării contractului, acest termen se cunoaște încă cu 5 ani înainte, deci angajatorul are suficient timp pentru a se organiza.

A specificat că, chiar dacă angajatorul intenționa să înceteze contractul de îndeplinire a serviciului, în temeiul art. 36 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 170 din 19 iulie 2007, termenul de o lună, urma a fi calculat de la data depunerii cererii, și anume, de la 4 august 2020, iar ordinul trebuia să fie emis până la expirarea contractului.

Din aceste considerente legea și prevede necesitatea informării în scris a ofițerului încă cu 2 luni înainte de expirarea contractului - 1 lună ca ofițerul să-și comunice intenția și 1 lună ca angajatorul să organizeze emiterea ordinului de eliberare sau încheierea unui nou contract, până la expirarea contractului anterior.

Or, potrivit art. 36 alin. (2) din Legea nr. 170 din 19 iulie 2007, eliberarea din serviciu se efectuează prin ordin al directorului Serviciului, care se emite în termen

de până la o lună din data apariției temeiului de eliberare. Iar temeiul stabilit de art. 36 alin. (1) lit. a), apare, după cum este indicat expres, la cererea ofițerului.

La caz, după expirarea termenului de o lună de la depunerea cererii, angajatorul nu a emis niciun ordin, ba mai mult, nici la expirarea a două luni și nici la expirarea contractului din 19 octombrie 2015, angajatorul la fel nu a emis niciun ordin, prin ce a consimțit încheierea de drept a unui nou contract.

A considerat că nu pot fi reținute argumentele instanței inferioare precum că dânsa, asistent medical superior staționar, plutonier adjunct al SIS, cu 2 luni până la expirarea contractului de îndeplinire a serviciului, nu a informat în scris Serviciul de Informații și Securitate despre posibilitatea încheierii unui contract succesiv, fapt expres prevăzut în art. 12 alin. (4) din Legea nr. 170/2007, deoarece interpretarea instanței că obligația de a informa în scris cu două luni înainte de expirarea contractului, aparținea dânssei este absurdă și diametral opusă prevederilor legale.

În acest sens, art. 12 alin. (4) din legea menționată, stabilește că, cu 2 luni până la expirarea contractului de îndeplinire a serviciului, ofițerul este informat în scris despre posibilitatea încheierii unui contract succesiv.

Astfel, această obligație nu îi aparținea ei ci, din contră, intimatului.

Instanțele de judecată ierarhic inferioare au adoptat o poziție unilaterală, neglijând cu desăvârșire textul de lege și principiile interpretării legii, încălcând prin aceasta și dreptul la un proces echitabil, creând situația în care nici dânsa nu a fost auzită și nici legea nu a fost corect aplicată.

La fel, instanța de fond și instanța de apel au privat-o de dreptul la apărare și dreptul de a administra probe.

A menționat că aptitudinea medicală pentru serviciu în funcția de ofițer de informații ar trebui să fie stabilită de medici.

Cu toate acestea, în cadrul examinării cauzei în instanța de fond, din motive dubioase au fost respinse de două ori cereri de dispunere a expertizei.

Totodată, motivarea dată în ședința de judecată diferă de cea din hotărâre și acest fapt este confirmat prin înregistrările audio a ședințelor de judecată.

Astfel, în ședința de judecată instanța a justificat respingerea prin aceea că starea de sănătate a ei, la acel moment, putea să difere de starea de sănătate avută până la eliberare.

Instanța de judecată nu a înțeles că expertiza urma a fi efectuată în baza documentelor medicale anexate la dosar.

Dar deja în hotărâre, instanța absolut declarativ a indicat că verificarea stării de sănătate a ei putea fi efectuată doar de către comisia medicală a angajatorului, dar nu și de experți.

În pofida unei astfel de declarații, instanța din nou a neglijat să încerce să-și întemeieze juridic această concluzie arbitrară. Aceeași poziție a fost preluată în totalitate și de către instanța de apel.

Prin urmare, pe lângă faptul că instanțele de judecată ierarhic inferioare nu și-au îndeplinit obligația de a stabili din oficiu starea de fapt, contrar prevederilor art. 219 Cod administrativ, au privat-o absolut abuziv de dreptul de a administra probe în vederea confirmării poziției sale, încălcând principiul contradictorialității și egalității armelor.

A mai notat că, deși fiecare afecțiune medicală cu care a fost diagnosticată prezintă prin sine un temei suficient pentru clasarea ei din motiv că nu este aptă din punct de vedere medical pentru serviciul special, cumulul acestor afecțiuni de sănătate face evidentă unui observator obiectiv (în sensul stabilit de CtEDO) că actul nr. 117 din 22 octombrie 2020 al examenului medical, eliberat de Consiliul Medico-Militar Central al Serviciului de Informații și Securitate și adeverința Comisiei medicale a Direcției medicale a Serviciului de Informații și Securitate nr. 117 din 22 octombrie 2020, sunt emise în discordanță totală cu situația de fapt.

A considerat că nu pot fi reținute alegațiile instanțelor de judecată ierarhic inferioare referitoare la faptul că doar Comisia medicală a Direcției medicale a Serviciului de Informații și Securitate poate verifica starea de sănătate a ei, precum și că raportul de expertiză medico-legală nu poate constitui drept probă în speță. Or, dreptul ei de a administra probe și obligația instanței de a stabili adevărul, reprezintă cerințe sine qua non ale dreptului la un proces echitabil.

La 19 ianuarie 2023, la adresa electronică a Serviciului de Informații și Securitate a fost expediată copia recursului depus de Ina Chitic, reprezentată de avocatul Eugeniu Glușenco, cu înștiințarea despre necesitatea prezentării referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire și extrasul din poșta electronică anexate la materialele dosarului (f. d. 54-55 vol. II).

La 31 ianuarie 2023, Serviciul de Informații și Securitate a depus referință, solicitând respingerea recursului declarat de Ina Chitic, reprezentată de avocatul Eugeniu Glușenco.

În conformitate cu art. 244 alin. (1) Cod administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

Conform art. 245 alin. (1) și (2) Cod administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 27 septembrie 2022, în ședință publică (f. d. 8 vol. II).

Din materialele dosarului rezultă că copia dispozitivului deciziei din 27 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost notificată, prin intermediul oficiului poștal, recurenteii la 10 octombrie 2022 și reprezentantului recurenteii, avocatului Eugeniu Glușenco la 13 octombrie 2022, fapt ce se confirmă prin avizele de recepție anexate la actele cauzei (f. d. 20-21 vol. II).

Cert este și faptul că la 5 octombrie 2022, Ina Chitic, reprezentată de avocatul Eugeniu Glușenco a depus recurs nemotivat împotriva deciziei din 27 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău (f. d. 27 vol. II).

Tot actele cauzei atestă că copia deciziei motivate din 27 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost notificată, prin intermediul oficiului poștal, recurenteii și reprezentantului recurenteii, avocatului Eugeniu Glușenco la 16 decembrie 2022, circumstanțe ce se confirmă prin avizele de recepție anexate la actele cauzei (f. d. 25-26 vol. II).

Se mai constată că la 3 ianuarie 2023, Ina Chitic, reprezentată de avocatul Eugeniu Glușenco a prezentat motivarea recursului împotriva deciziei din 27 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău (f. d. 40-51 vol. II).

Astfel, recursul depus de Ina Chitic, reprezentată de avocatul Eugeniu Glușenco împotriva deciziei din 27 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău este în termen.

Examinând temeiurile invocate în recursul depus de Ina Chitic, reprezentată de avocatul Eugeniu Glușenco, în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră inadmisibil, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 246 alin. (1) Cod administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, iar în acord cu alin. (2) art. 246 Cod administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f). Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudential, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține că, Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevelopat al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de Apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare ex officio a erorilor de drept.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245 alin. (2) Cod administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă,

în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În circumstanțele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Ina Chitic, reprezentată de avocatul Eugeniu Glușcenco.

În conformitate cu art. 230 și art. 246 Cod administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul depus de Ina Chitic, reprezentată de avocatul Eugeniu Glușcenco se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Nicolae Craiu

Aliona Miron